Seat	
No.	

Total No. of Pages: 3

B.A. (Part - III) (Semester - V) (CBCS) Examination, October - 2023

			Octob)CI - 202		
	C		ENGLISH (A	ECC) (Pa	per - E)	
) '	English for	Communi	cation	
1	7)		Sub. Code	: 75502/7	79575	
Day and l	Date	: Satı	arday, 28 - 10 - 2023		Total	Marks: 40
	_	.m. to	o 04.30 p.m.			
Instruction	ns:	1)	•	-		
		2)	Figures to the right i	indicate full r	narks.	
Q1) A)	Rev	vrite	the following sent	ences by ch	oosing the correct a	lternatives
21) 11)			elow.			[3]
	i)		candidate who ca therefore rejected.		suit was considered	a
		a)	dandy	b)	trendy	
		c)	candy	d)	handy	
	ii)		was absent	for the lotte	ery.	
		a)	Janey	b)	Horace	
		c)	Jack	d)	Dunbar	
	iii)	A li	ittle child tosses	on	the court yard grass.	
		a)	coins	b)	food grains),
		c)	rice-grains	d)	wheat-grains	
B)	Ans eac		the following ques	stions in or	ne word or phrase o	or sentence [3]
	i)	Wh	ich city does the sto	ory "After T	wenty Years" take p	lace in?

- ii) Name the river on which the poet's town 'Barisal' is situated?
- iii) Who remains alone and friendless on this cold, bleak earth?

Q2)	A)	Ans	wer the following questions in 3-4 sentences each. (Any 2) [4]		
		i)	How did children participate in the event of the lottery?		
		ii)	How does Bob describe his friend Jimmy Wells?		
		iii)	What does the poet Dr. A. P. J. Abdul Kalam think as a young citizen of India?		
	B)	Wri (An	ite a Short Note on the following in about 7-8 sentences. y 1)		
		i)	The ritual of lottery		
		ii)	Jibanananda Das's love for the United Bengal		
	C)	Giv	e antonyms for the following words. [2]		
		i)	fool X		
		ii)	forget X		
			_0,		
Q 3)	A)	Ans	wer the following questions. [8]		
		i)	Imagine that you are going to attend an interview for the post of an Assistant Professor in a reputed college. You have necessary qualifications. Write the interview in dialogue form.		
			OR		
		ii)	You have been invited for an interview by the Ghatage-Patil Industries Pvt. Ltd. for the post of a Welfare Officer. You have M.S.W. degree and have good knowledge of computer. Writer the interview in dialogue form.		
	B)	Do as directed and rewrite the sentences. (Any Eight) [8]			
		i)	means arrangement of flowers that is usually given as a present. (Bouquet/Orchard)		
		ii)	The freely wandered in the jungle (dear/deer)		
		iii)	Heena is <u>a very charming actress</u> . (Identify the underlined phrase)		
		iv)	He work in the factory every day. (Use Simple Present Tense Correctly)		

- v) Nisha is reading the poem. (Change the Voice)
- vi) It is a very beautiful scene. (Make it exclamatory sentence)
- vii) Rajnandini is a most beautiful girl in the class. (Use appropriate Degree of Comparison)
- viii) Amruta is a dancer. She is a singer as well. (Use 'Not only-but also')
- ix) No sooner had Madhav finished one project, than he undertook another. (Use 'as soon as')
- x) geeta is a strong confident and clever girl (Use proper punctuation marks)
- Q4) i) Gurukul Educational Institute, Kolhapur needs a secondary school teacher having B. Ed degree with good communication skills in Marathi, Hindi and English. The job also requires computer knowledge. Write a letter of application.
 [8]

OR

ii) Write an essay on the topic 'Superstitions in Society'.

Fotal	No.	οf	Pages	•	3
LULAI	TIV	VI.	1 agus	•	J

Seat	
No.	

B.A. (Part - III) (Semester - V) Examination, October- 2023 **ECONOMICS**

DSE-E71: Principles of Micro Economics - I (Special Paper - VII)
Sub. Code: 75631/79576

1	O	Sub. Code	: /5031//	95/0
=		: Wednesday, 25 - 10 - 202 m. to 4.30 p.m.	3	Total Marks: 40
Instructions:		 All questions are com Neat diagram should Figures to the right in 	be drawn wl	· ·
Q1) Conbelo	-	e the following sentences	by choosir	ng the correct alternative given [5]
i)	Pro	Economics is us blems.	seful for S	olving Personal Economics
	a)	Micro	b)	International
	c)	Development	d)	Applied
ii)	Acc	cording to Dr. Marshal the	Marginal u	ntility of money is
	a)	Increases	b)	Decreases
	c)	Constant	d)	Negative
iii)	Eve	ery indifference curve to the	ne right indi	cateslevel of satisfaction.
	a)	Less	b)	Equal
	c)	Higher	d)	Zero
iv)	The	e concept of Elasticity of	Demand wa	as introduced by
	a)	Malthus	b)	Dr. Marshal
	c)	Bolding	d)	None of above
v)	The	e law of Return to scale is	sprod	uction function.
	a)	Short run	b)	Medium run
	c)	Long run	d)	None of above
				P.T.O.

						SR - 8
Q2)	Writ	te the	short notes (any three):			[15]
	a)	Tota	al Utility and Marginal Utility.			
	b)	Cha	racteristics of indifference cur	ve.		
	c)	Den	nand function			
	d)	Inte	rnal economies of scale.			
	e)	Typ	es of revenue.			
	1	0				
Q3)	Writ	te det	ails answers (any two)			[20]
	a)	Exp	lain the nature and scope of M	licro l	Economics.	
	b)	Exp	lain the law of diminishing mar	ginal	utility.	
	c)	Exp	lain the Law of Returns to scal	le.		
			मराठी रूप	ांतर		
	т.	1)	सर्व प्रश्न आवश्यक आहेत.			
सूचन	:	,				
			आवश्यक आहेत तेथे आकृत्या काढा.			
		3)	उजवीकडील आकडे गुण दर्शवितात.			
			V			
प्र. 1)) खार्ली	लि योग	य पर्याय निवडून वाक्य पूर्ण करा.			[5]
			्र ज्यात आर्थिक प्रश्न सोडविण्यासाठी		. अर्थशास्त्र उपयक्त ठरते.	
	1)	- ***				
		अ)	सूक्ष्म	ब)	आंतरराष्ट्रीय	
		क)	विकासाचे	ड)	व्यवहारिक	
	ii)			,		
	11)	SI. +	गशिल याच्या मत, पशाचा सामात उपयागि	αι	энп.	
		अ)	वाढती	ब)	घटती	
)	स्थिर	ड)		
	•••\			,	ऋणात्मक	
	iii)	उजव	या बाजूकडील प्रत्येक समवृत्ती वक्र	₹	ग्माधानाचा पातळा दशावती.	
		अ)	कमी	ब)	समान	
		<u>क</u>)	. સાધાન	ਟ)	जञ	

	iv)	मागण	गीची लवचिकता हि संकल्पना	. यानी	मांडली.			
		अ)	माल्थस	ब)	डॉ. मार्शल			
		क)	बोल्डीग	ਭ)	यापैकी नाही			
	v)	प्रमाण	ा फलाचा नियम उत्पादन फत	लन आ	हे.			
		अ)	अल्पकालीन	ब)	मध्यम मुदत			
	1	क)	दीर्घकालीन	ਤ)	यापैकी नाही			
प्र. 2]) लघू वि	टेपा लि	नहा. (कोणतेही तीन)			[15]		
	अ)	एकूण	ा उपयोगिता व सीमांत उपयोगिता					
	ब)	समवृ	त्ती वक्राची वैशिष्टये					
	क)	मागण	गी फलन					
	ਭ)	उत्पादनाच्या अंतर्गत बचती						
	इ)	प्राप्तीन	चे प्रकार					
			0					
प्र. 3) सविस	तर उत्तर	रे लिहा. (कोणतेही दोन)			[20]		
	अ)	सूक्ष्म	अर्थशास्त्राचे स्वरूप आणि व्याप्ती स्पष्ट कर	π.				
	ब)	घटत्य	ग सीमांत उपयोगितेचा सिद्धांत स्पष्ट करा.					
	क)	उत्पाद	इन प्रमाण फलाचा नियम स्पष्ट करा.					
			A A	<u> </u>				

Seat	
No.	

Total No. of Pages: 4

B.A. (Part - III) (Semester - V) Examination, October - 2023 **ECONOMICS**

DSE -	DSE - E/2: Economics of Development (Special Paper - VIII)				
1		Sub. Code: 78	5632/7	9577	
Day and	Date	: Thursday, 26 - 10 - 2023		Total Marks: 40	
Time: 2	.30 p.1	n. to 4.30 p.m.			
Instructi	ons:	1) All questions are compul	sory.		
		2) Neat diagrams must be d	lrawn w	here it is necessary.	
		3) Figures to the right indic	ate mark	XS.	
	Q1) Complete the following sentences by choosing the correct alternative given below. [5]				
a)	Eco	nomic development is a	r	un process.	
	i)	Short	ii)	Very short	
	iii)	Medium	iv)	Long	
b)		is the obstacle in proces	ss of eco	onomic development of country.	
	i)	Low saving	ii)	Low income	
	iii)	Low investment	iv)	All of the above	
c)	The	concept of spread effect w	as intro	duced by	
	i)	Rostow	ii)	Lewis	
	iii)	Myrdal	iv)	Samulson	

	d)	The importance of Capital generation				
		i)	Employment growth	ii)	Base of development	
		iii)	Technical growth	iv)	Above all	
	e)	The	theory stages of economic gro	wth	is introduced by	
	1	i)	Ricardo	ii)	Rostow	
		iii)	Myrdal	iv)	Harshman	
Q2)	Writ	e a sl	nort notes. (Any Three)			[15]
	a)	Indicators of economic development.				
	b)	Role of state in economic development.				
	c)	Backwash effect.				
	d)	Sust	ainable development.			
	e)	Role	e of state in economic developm	nent		
Q3)	Writ	e a b	road questions. (Any Two)			[20]
	a)	State	e the characteristics of underde	velop	ped countries.	
	b)	Exp	lain the Recardian Theory of ec	conor	mic development.	
	c)	Define capital formation and explain its factors in economic development.				

मराठी रूपांतर

सूचना :	1)	सर्व प्रश्न आवश्यक आहेत.			
	2)	उजवीकडील अंक प्रश्नांचे पूर्ण गुण दर्श	वितात.		
प्र.1) योग्य	पर्याय	निवडून खालील विधाने पूर्ण करा.			[5]
अ)	आर्थि	र्कि विकास ही प्रक्रिया आहे.			
	i)	अल्पकालीन	ii)	अत्यल्पकालीन	
	iii)	मध्यमकालीन	iv)	दिर्घकालीन	
ন্ত্ৰ)	••••	हा देशाच्या आर्थिक विकास प्रा	क्रेयेतीत	न अडथळा आहे.	
	i)	अल्पबचत	ii)	अल्प उत्पन्न	
	iii)	अल्प गुंतवणूक	iv)	वरीलपैकी सर्व	
क)	विस्त	ारक परिणामाची संकल्पना	यांनी म	isলી.	
	i)	रोस्टो	ii)	लेविस	
	iii)	मिर्डाल	iv)	सॅम्युअलसन	
ड)	भांडव	त्रल निर्मितीचे महत्त्व आहे.			
	i)	रोजगार वाढ	ii)	विकासाचा पाया घालणे	
	iii)	तांत्रिक विकास	iv)	वरील सर्व	
इ)		र्वक वाढीच्या अवस्था सिद्धांत	यार्न	ो माडला.	
	i)	रिकॉर्डो	ii)		
	iii)	मिर्डाल	iv)	हर्शमन	

J .2) टिपा	लिहा.	(कोणत	याही	तीन)
~	, 10-11	1/1611	(411 - 11	4161	144.4

[15]

- अ) आर्थिक विकासाचे निर्देशक.
- ब) आर्थिक विकासात शासनाची भूमिका.
- क) प्रतिसारक परिणाम.
- ड) शाश्वत विकास.
- इ) रोस्टोच्या आर्थिक वाढीच्या अवस्था.

प्र.3) सविस्तर उत्तरे लिहा. (कोणतेही दोन)

[20]

- अ) अविकसित देशांची वैशिष्ट्ये स्पष्ट करा.
- ब) रिकॉर्डोचा आर्थिक विकासाचा सिद्धांत स्पष्ट करा.
- क) भांडवल निर्मितीचा अर्थ सांगून तिचे आर्थिक विकासातील घटक स्पष्ट करा.

Total 1	No.	of Pages	:	3
---------	-----	----------	---	---

Seat	
No.	

B.A. (Part - III) (Semester - V) (CBCS) Examination, October - 2023 ECONOMICS

			ECONO	OMICS	
I	nter	natio	nal Economics - I	(SPL Pa	aper -IX) (DSE-E-73)
			Sub. Code:	75633/7	9578
Day and	Date	: Frid	ay, 27 - 10 - 2023		Total Marks: 40
			04.30 p.m.		
Instructio	ns:	1)	All questions are comp	ulsory.	
सूचना :		2)	सर्व प्रश्न आवश्यक आहेत.	iosto full n	manles
		2)	Figures to the right ind उजवीकडील अंक पूर्ण गुण		uai ks.
		3)	Draw neat diagrams w		ecessarv.
		-,	आवश्यक तेथे सुबक आकृत		<i>y</i> .
Q1) Cor	nplet	e the f	ollowing sentence by	y choosin	g correct alternative. [5]
खार्ल	ोलपैकी	ो योग्य प	गर्याय निवडून खालील विधा	ने पूर्ण करा.	
i)			is the trade that take	es place i	in different countries across the
	cou	ntry's	borders.		
	a)	Inter	national trade	b)	Intra-Regional trade
	c)	Intra	-state trade	d)	Commodity trade
	देशाच	त्र्या सीमे	पलीकडच्या विविध देशात ह	ोणारा व्यापा	र म्हणजे होय.
	अ)	आंतरर	ाष्ट्रीय व्यापार	ब)	आंतर-विभागीय व्यापार
	क)	राज्यांत	ार्गत व्यापार	ਫ਼)	वस्तू व्यापार
ii)	Hec	ksche	r-Ohlin proposed the	e	- 0×
	a)	Theo	ory of Rent		
	b)	Theo	ory of factor endown	nent	10)
c) The Law of Diminishing Marg		Aarginal U	Jtility		
	d)	Price	Theory		*
	हेकश्च	वर – अं	व्हिलिन यांनीम	गंडला.	
	अ)	खंड रि	नद्धांत	ब)	घटक सुबत्तेचा सिद्धांत
	क)	घटत्या	सिमांत उपयोगितेचा नियम	ਭ)	मुल्य सिद्धांत

	iii)	refer to the rate at which a country exchanges exports for					
		imp	orts.				
		a)	Terms of Trac	le	b)	Exchange Rate	
		c)	Gain from Inte	ernational trade	d)	Reciprocal Demand	
		ज्या वि	। आयात केली जाते, त्या विनिमय दर	ालाच			
		•••••	असे म्हणता	त.			
	40	अ)	व्यापार शर्ती		ब)	विनिमय दर	
		क)	आंतरराष्ट्रीय व्यापार	ाचे लाभ	ਭ)	अन्योन्य मागणी	
	iv)		are the a	dvantages of fle	exible	e exchange rates.	
		a)	Decrease in in	vestment	b)	Decrease in trade	
		c)	Difficult method	od	d)	An increase in trade	
		•••••	हे लवचिक	विनिमय दराचे गुण उ	आहेत.		
		अ)	गुंतवणुकीत घट		ब)	व्यापारात घट	
		क)	अवघड पद्धत		ਭ)	व्यापारात वाढ	
	v)	Trac	le Protection p	olicy was supp	orted	by	
		a)	Prof. Haberler		b)	Alexander Hamilton	
		c)	Friedrich list		d)	All of the above	
		•••••	संरक्षणवादी व	यापारनीतीचे समर्थन .	• • • • • •	यांनी केले.	
		अ)	प्रा. हॅबर्लंर		ब)	अलेक्झांडर हॅमिल्टन	
		क)	फेडरिक लिस्ट	•	ਭ)	वरील सर्व	
() 2)	Writ	e sho	ort Notes on (A	ny Three)			[15]
			(कोणत्याही तीन)				[20]
	a)	-		Regional and Ir	iterna	tional trade.	
	u)			प्ट्रीय व्यापारातील सा			
	b)			gains from Inter		nal trade	
	0)		राष्ट्रीय व्यापारलाभाच		nano		
	c)		ed exchange rate	•		\cdot	
	<i>C)</i>		विनिमय दर.	.		19	
	d)		•	de Protection Po	olicy		
	u)	_	गवादी व्यापार धोरण		mey.		
	e)		es of Import Q				
	<i>C)</i>	• -	es or miport Q त कोटा पद्धतीचे प्रव				
		ञाया	त काटा पद्धताच प्रव	ગ ર .			

Q3) Answer the following questions in detail: (Any two) खालील प्रश्नांची सविस्तर उत्तरे लिहा. (कोणत्याही दोन)

[20]

- a) Explain the modern theory of international trade. आंतरराष्ट्रीय व्यापाराचा आधुनिक सिद्धांत विशद करा.
- b) What is terms of trade? Explain factors affecting terms of trade. व्यापारशर्ती म्हणजे काय? व्यापारशर्तीवर परिणाम करणारे घटक स्पष्ट करा.
- c) Critically evaluate the purchasing power parity theory. क्रयशक्ती समता सिद्धांताचे टीकात्मक मूल्यमापन करा.

Seat	
No.	

Total No. of Pages: 3

B.A. (Part - III) (Semester -V) (CBCS) Examination, October - 2023 ECONOMICS

5 0	ECONOMICS									
DSE-E74 : Research Methodology in Economics-I (Special Paper-X)										
	Sub. Code: 75634/79579									
Day	and I	Date:	Mon	day, 30 - 10 - 202	23		Total Marks: 40			
		_		04.30 p.m.						
Instr	uctior	is:	1)	All questions are	_	•				
			2) 3)	Figures to the rig			where it is necessary.			
			3)	rigures to the rig	nt marcate	iun n	idi KS.			
Q 1)	Con	nplet	e the	following sent	ences by	cho	osing correct alternatives. [5]			
	i)	Basi	c Re	search is knowr	n as					
		a)	Pure	eresearch	0.	b)	Action research			
		c)	Qua	litative research	2	d)	None of these			
	ii)	Whe	en the	relationship bet	ween two	hypo	theses is not found, it is called as			
		a)	Wor	king hypothesis		b)	Null hypothesis			
		c)	Alte	rnative hypothes	sis	d)	None of these			
	iii)			_is source of p	rimary da	ıta co	llection.			
		a)	Cen	sus		b)	Letters			
		c)	Pers	onal Document		d)	None of these			
	iv)	In th	e inte	erview method th	he person	, who	takes the interview is called as			
		a)	Inter	viewee		b)	Interviewer			
		c)	Mid	dle man		d)	None of these			
	v)		is	one of the featu	ares of 'g	ood r	research design'			
		a)	To ta	ake a survey		b)	To collect the data			
		c)	Obje	ectivity		d)	None of these			

पत्रे

यापैकी नाही

ब)

ड)

..... हे प्राथमिक तथ्य संकलन पद्धतीचे महत्त्वाचे साधन आहे

iii)

अ)

क)

जनगणना

वैयक्तीक दस्तऐवज

	iv)	मुलार	ब्रत पद्धतीत मुलाखत	घेणाऱ्यास	म्हणत	ात.	
		अ)	निवेदक		ब)	मुलाखतकार	
		क)	मध्यस्थ व्यक्ती		ਭ)	यापैकी नाही	
	v)	•••••	हे एक चांगल्या	संशोधन आराखड्याचे	वेशिः	ष्ट्ये आहे.	
		अ)	सर्वेक्षण करणे		ब)	तथ्य संकलन करणे	
		क)	वस्तुनिष्ठता		ਭ)	यापैकी कोणतेही नाही	
	0						
प्र. 2)	टिपा वि	लहा.	(कोणत्याही तीन):				[15]
	अ)	अर्थश	गस्त्रीय संशोधनाचे अ	भ्यास क्षेत्रे			
	ब)	संशोध	प्रन आराखड्याचे मह	त्व			
	क)	गृहीत	काची वैशिष्ट्ये				
	ड)	दुय्यम	। तथ्य स्त्रोत	4			
	इ)	साहित	य आढावा				
प्र. 3)	खाली	ल प्रश्	नांची सविस्तर उत्तरे ति	नहा. (कोणतेही दोन)			[20]
	अ)	संशोध	प्रन म्हणजे काय? संश	गोधनाचे महत्त्व विशद	करा.		
	ब)	गृहीत	क म्हणजे काय? गृर्ह	तिकाचे प्रकार स्पष्ट क	रा.		
	क)	मुलार	ब्रतीचे गुण आणि दोष	। स्पष्ट करा.			
					_		
				000	C		

Total	No.	of	Pages	:	3
Ioui	110.	OI	I agos	•	

Seat	
No.	

B.A. (Part-III) (Semester-V) Examination, October - 2023 ECONOMICS

DSE - E75 : History of Economics Thoughts - I (Special Paper - XI)

				Sub. Code: 75 0	635/7	79580
				sday, 31 - 10 - 2023 4.30 p.m.		Total Marks: 40
Instructions:		 All questions are compulsory. Figures to the right indicate full marks. Draw neat diagrams wherever necessary. 				
Q 1)	Com	plete	e the	following sentences by c	hoosii	ng correct alternatives. [5]
	a)	Acc		ng to Physiocrates	ha	ve includes in the unproductive
		i)	Ma	nufacturer	ii)	Landlord
		iii)	Far	mer	iv)	None of these
	b)		m sn		ed 'We	ealth of Nation' was published in
		i)	177	6	ii)	1670
		iii)	197	0	iv)	1876
	c)		ordii ımod	•	de	etermines the exchange value of
		i)	Abı	undance of Commodity	ii)	Scarcity of Commodity
		iii)	Sup	oply of Labour	iv)	None of the above
	d)		per I s	-	Theor	y' population has increases by
		i)	Nat	ural	ii)	Mathematical
		iii)	Geo	ometrical	iv)	None of the above
	e)		is	known as supporter of p	orotect	tionist trade policy.
		i)	Kar	l Marx	ii)	Malthus
		iii)	Fre	drick list	iv)	Adam Smith

P.T.O.

Q2)	Write	e sho	rt notes (Any Three):			15]
	a)	Cha	racteristics of Mercantilism.			
	b)	List'	s Theory of Economic evaluat	ion.		
	c)	Tho	mas Malthus's Theory of Glut	s.		
	d)	Karl	Marx's Value Theory.			
	e)	Ada	m Smith's canons of Taxation.	•		
Q3)	Writ	e deta	ail answers of the following qu	estio	ns (Any two): [2	20]
	a)		nt is mean by Physiocracy? Exprivacy of Agriculture.	plain	the concept of 'Natural ord	er'
	b)	Expl	lain List's criticism on classica	l sch	ool of thought.	
	c)	Criti	cally examine the Ricardain the	eory	of Rent.	
सूच न प्र. 1)		3)	मराठी रूपां सर्व प्रश्न आवश्यक आहेत. उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात. आवश्यक तेथे सुबक आकृती काढा. नेवडून वाक्य पूर्ण करा.	तर		[5]
	अ)	निसर्ग	वाद्यांच्या मते चा समावेश अन्	गु त्पादव	त्र वर्गात होतो.	
		i)	कारखानदार	ii)	जमीनदार	
		iii)	शेतकरी	iv)	यापैकी नाही	
	ৰ)	ॲडम	स्मिथ यांचा 'राष्ट्राची संपत्ती' हा ग्रंथ	• • • • • •	या वर्षी प्रसिध्द झाला.	
		i)	1776	ii)	1770	
		iii)	1670	iv)	1876	

क)	डेव्हि	ड रिकार्डो यांच्या मते वस्तुचे विनिमय मूल	मुळे निश्चित होते.		
	i)	वस्तूची विपुलता	ii)	वस्तूची दुर्मिळता	
	iii)	श्रमपुरवठा	iv)	यापैकी नाही	
ड)	माल्थस यांच्या लोकसंख्या सिध्दांतानुसार लोकसंख्या श्रेणीने वाढते.				
	i)	नैसर्गिक	ii)	गणिती	
0-	iii)	भूमितीय	iv)	यापैकी नाही	
<u>\$</u>)	संरक्षणवादी व्यापार धोरणाचा पुरस्कर्ता म्हणून यांना ओळखले जाते.				
	i)	कार्ल मार्क्स	ii)	माल्थस	
	iii)	फ्रेडरिक लिस्ट	iv)	ॲडम स्मिथ	
प्र. 2) टीपा	लिहा.	(कोणत्याही तीन)			[15]
अ)	व्यापारवादाची वैशिष्टे				
ন্ত্ৰ)	लिस्टच्या आर्थिक उत्कांतीच्या सिध्दांताचे परीक्षण				
क)	माल्थसचा अत्युत्पादनाचा सिध्दांत				
ड)	कार्ल मार्क्सचा मूल्य सिध्दांत				
इ)	ॲडम स्मिथ-कर कसोट्या				
प्र. 3) खार्ल	लि प्रश	नांची सविस्तर उत्तरे लिहा. (कोणतेही दो	न)		[20]
अ)	'निसर्गवाद' म्हणजे काय? 'नैसर्गिक व्यवस्था' आणि 'शेतीचे श्रेष्ठत्व' या संकल्पना स्पष्ट करा.				
ब)	सनातनवादयांच्या विचारसरणीवर लिस्टने केलेल्या टीका स्पष्ट करा.				
क)	रिकार्डो खंडविषयक सिध्दांताचे मूल्यमापन करा.				
		* * *	*	9	